Asia: KAA 6/2023 vp Rikkomaton - kielletään eheytyshoidot

Uskontojen yhteistyöjärjestö USKOT-foorumi kiittää lakivaliokuntaa mahdollisuudesta olla kuultavana kansalaisaloitteen *Rikkomaton – kielletään eheytyshoidot* käsittelyssä. USKOT-foorumin mukaan lakia tulee tarkastella nykytiedon valossa. Asiassa tulee ottaa huomioon kansainväliset lait ja säädökset sekä muiden maiden käytännöt ja niiden perustelut. Kiellettävät käytännöt ja keinot tulee miettiä tarkasti ja yksiselitteisesti, jotta tilalle ei synny korvaavaa toimintaa, joka vie seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asiaa haastavampaan suuntaan. Kriminalisoinnista tai muista mahdollisista lakimuutoksista tulee tehdä vaikutusten arvioinnit. Eheytystoimintaa kohdannutta tai sellaiseen hakeutuvaa yksilöä ei tulisi rangaista, mutta mahdollisessa lakivalmistelussa tulisi varmistaa, että lain toteutuessa yhteiskunnassa voidaan kieltää järjestelmällinen sekä yhteisöjen tai sosiaali-ja terveysalan ammattilaisten harjoittama eheytystoiminta.

USKOT-foorumi on samaa mieltä Euroopan neuvoston Euroopan ihmisoikeusvaltuutetun kanssa, kun hän otti vuonna 2023 kantaa eheyttämistoimien lopettamiseksi. Hänen mukaansa näkemys, että toisen henkilön seksuaalista identiteettiä ja sukupuoli-identiteettiä voitaisiin muuttaa, on vaarallinen eikä sille ole sijaa ihmisoikeusperustaisessa yhteiskunnassa.

Valtuutettu kehottaa kannanotossaan: 1. kartoittamaan eheyttämistoiminta maassaan, 2. selvittämään yksiselitteiset ja toimeenpantavat kiellot sekä rangaistukset eheyttämistoiminnalle ja sen mainostukselle, 3. panostamaan resursseihin uhrien tuen saamisen helpottamiseksi, 4. lisäämään tietoisuutta eheyttämistoiminnan seurauksista sateenkaari-ihmisille.

Kansalaisaloitetta käsittelevässä keskustelussa eduskunnan on myös hyvä pohtia seurauksia, joita eheytystoiminnasta seuraa. Etenkin lasten ja nuorten kohdalla on tärkeää selvittää pitkäaikaisten haittavaikutusten minimoimisen keinot, sillä he ovat suuremmassa vaarassa joutua eheytystoiminnan uhreiksi. Lisäksi on olennaista määritellä eheytystoimintaan osallistuneiden ja siihen painostettavien ihmisten hoidonsaannin- ja pääsyn toimintaohjeet.

Perus- ja ihmisoikeudet kuuluvat jokaiselle ihmiselle ja ne muodostavat yhdessä jakamattoman kokonaisuuden. Perus-ja ihmisoikeudet liittyvät toisiinsa, ne ovat toisistaan riippuvaisia ja siten toisiinsa kietoutuneita. Uskonnonvapaudella tarkoitetaan, että jokaisella on oikeus harjoittaa, näyttää omaa vakaumustaan, osallistua uskonnollisiin tapahtumiin tai olla uskomatta ilman pelkoa syrjinnästä. Uskonnonvapauteen ei puolestaan kuulu toisten ihmisten ihmisoikeuksien loukkaaminen. Uskonnonvapaus ei oikeuta väkivaltaa tai henkilön itsemääräämisoikeuden sivuuttamista eikä hengellisen väkivallan eikä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kohdistuvien syrjimiskäytäntöjen mahdollistaminen.

Kansalaisaloitteessa on uskonnonvapauden käsitteessä virheellistä käsitteistöä. Sielunhoito ja uskonnonvapauden harjoittaminen eivät ole rinnakkaisia. Eheytystoiminta ei ole sielunhoitoa. Sielunhoito on ihmisen rinnalla kulkemista ja tukemista hengellisessä ja henkisessä yhteydessä. Eheytystoiminta on sen sijaan tutkitusti vahingollista.

Uskonnonvapaus ja sateenkaari-ihmisten perus- ja ihmisoikeudet eivät kumoa toisiaan, vaan ne ovat sovitettavissa yhteen. Oikeus harjoittaa uskontoaan ja elää sen mukaisesti sekä sateenkaari-ihmisten perus- ja ihmisoikeuksien puolustaminen ovat demokraattisen yhteiskunnan ja oikeusvaltion kulmakiviä.

USKOT-foorumin hallitus ja toiminnanjohtaja. Lisätiedot Katri Kuusikallio, toiminnanjohtaja

USKOT-foorumi on uskontojen yhteistyöjärjestö, joka edustaa kuutta uskontokuntaa: kristinuskoa, islamia, juutalaisuutta, myöhempien aikojen pyhiä, buddhalaisuutta ja hindulaisuutta. Edistämme uskontojen välisen vuoropuhelun kautta yhteiskuntarauhaa ja uskontolukutaitoa.

Ystävällisin terveisin

Katri Kuusikallio
Toiminnanjohtaja /Executive Director
USKOT-foorumi / CORE Forum
+358 50 5438411
https://uskot.fi/
https://www.facebook.com/uskotfoorumi

USKOT-foorumi ry – Uskontojen yhteistyö Suomessa
